

ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

З часів минулої світової війни до нашого часу залишилось багато вибухонебезпечних предметів (авіаційні бомби, снаряди, інженерні і артилерійські міни, гранати, набої тощо). Як правило, вони лежать в землі. Крім того, цей небезпечний «арсенал» щороку поповнюється боєприпасами з військових полігонів наших часів.

Головну небезпеку в таких «скарбах» несуть пристрої для ініціювання вибуху основної маси вибухівки боєприпасу. Від вологи та тривалого перебування в землі, при взаємодії металу та вибухівки утворюються хімічні сполуки - пікрати, які несуть в собі основну небезпеку (зовні вони мають вигляд білих порошкоподібних наростів). Пікрати вибухають навіть від невеликого тертя, маленької іскри, небезпечного удару.

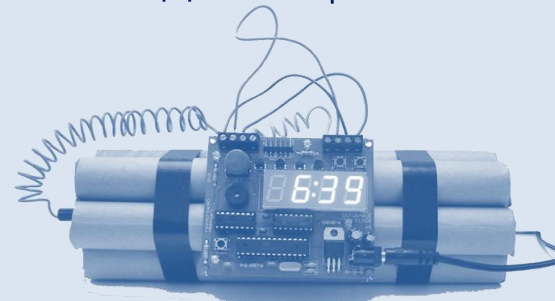
В умовах проведення антитерористичної операції з'явилась безліч нових вибухонебезпечних предметів – снаряди, що не розірвались, гранати, патрони, саморобні вибухові пристрої.

Громадяни!
Якщо Ви випадково виявили
вибухонебезпечний
або підозрілий предмет –
до нього не можна навіть
торкатися – це дуже
небезпечно!
Терміново телефонуйте 101!

При виявленні вибухонебезпечних предметів потрібно дотримуватися наступних правил:

- Не розбирати і не піднімати знайдені вибухонебезпечні предмети;
- Відгородити місце де знаходиться вибухонебезпечний предмет;
- Нікого не допускати до цього місця, організувавши біля нього постійне чергування до прибуття представників відповідних служб;
- Повідомити органи влади, поліцію, військовий комісаріат, підрозділ ДСНС України в області, місті (районі). Виявлені вибухонебезпечні предмети знищуються підіриванням на місці або в спеціально відведених місцях підготовленими фахівцями – піротехніками Головного управління ДСНС України в області.

БЕЗПЕКА НА ВОДІ

Перед тим, як зайти у воду:

- переконайтесь, що під водою немає зайвих предметів: каміння, уламків, металевого брухту, будівельних конструкцій, сміття, водоростей;
- що місце для купання віддалене від маршруту руху плавзасобів, холодних джерел підземних вод.

Під час купання:

- зайшовши у воду, постійте, поки тіло адаптується до температури води;
- не запливайте за попереджувальні буї, не підпливайте до будь-яких суден та інших плавзасобів;
- не стрибайте у воду з не призначених для цього споруд та об'єктів, особливо у місцях із недослідженим дном;
- не запливайте далеко від берега.

Громадяни!
Не нехуйте правилами поведінки на воді.
Не залишайте дітей без нагляду біля води і під час купання! Не купайтеся у нетверезому стані – це причина багатьох трагедій!

Якщо побачите, що хтось тоне:

- якщо близько рятувальники, покличте їх;
- самі ж киньте людині предмет, який допоможе втриматися їй на воді;
- рятуючи потерпілого, підпливіть до нього ззаду або збоку, і однією рукою тримаючи людину за підборіддя, другою гребіть до берега, по можливості, узгодьте з потерпілим свої спільні рухи.

Перша допомога:

- Пальцем, обмотаним тканиною, очистити рот потерпілого.
- Перевернути постраждалого на живіт і укласти на коліно так, щоб його голова звисала вниз. Натисканнями на ребра і спину потерпілого видалити воду.
- Штучне дихання: затиснути ніс потерпілого і вдувати повітря в рот потерпілого. Робиться до 18 разів на хвилину або раз на кожні 4 секунди. При необхідності комбінувати з непрямим масажем серця: укласти потерпілого на рівну тверду поверхню, стати зліва від нього, кисті рук покласти одна на одну в області серця потерпілого і сильно натискати (50-60 натисків/хв.). Після 5 натискань робити вдихання в легені повітря.

ОБЕРЕЖНО, ГАЗ!

Порядок дій у разі виявлення витoku газу:

Не можна шукати місце витoku за допомогою відкритого вогню! Негайно попередьте сусідів і від них по телефону викличте аварійну газову службу «104», уникаючи дій, що можуть призвести до іскріння. Провітріть квартиру, відчинивши вікна, евакуюйте з неї всіх присутніх. Уникайте користування телефоном і електровимикачами. Припиніть подачу газу, залиште квартиру і дочекайтесь прибуття спеціалістів газової служби на вулиці.

У випадку витoku із балона зі стиснутим газом:

Негайно викличте аварійну газову службу «104» і винесіть балон на вулицю або перекрийте місце витoku мокрою ганчіркою. Як правило, витік виникає на місці з'єднання балона з гнучким шлангом.

У випадку виявлення запаху газу в під'їзді:

Негайно зателефонуйте в аварійну газову службу «104». Оголосіть про небезпеку усім мешканцям, не користуйтеся електричними дзвінками і відкритим вогнем. Відчиніть у під'їзді вікна і двері, й ретельно провітріть його.

Якщо вибух газу стався:

Негайно викличте аварійну газову службу «104», пожежну охорону, міліцію і швидку допомогу, по можливості рятуйте сусідів з-під уламків.

Громадяни!

Найменше порушення правил безпеки при користуванні газом може стати причиною пожежі і вибуху з важкими наслідками.

Правила користування газовими приладами:

- не встановлюйте і не ремонтуйте газові прилади самостійно;
- не підпускайте малолітніх дітей до газової плити (балону);
- не залишайте вогонь без нагляду, не закривайте на кухні вентиляційні отвори;
- на ніч та при виході з дому обов'язково перекривайте кран подачі газу.

Способи виявлення витoku газу:

візуально: змочити мильною водою труби, з'єднання - на місці витoku газу утворюються бульбашки

на слух: у випадку сильного витoku газу виривається зі свистом

за запахом: характерний запах, яким наділений газ, стає сильнішим поблизу місця витoku

В усіх випадках телефонуйте за номером
104

ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА

Щоб запобігти виникненню надзвичайних ситуацій при експлуатації електротехнічних приладів у побуті необхідно виконувати наступні поради:

- Купувати електротехнічні прилади лише у спеціалізованих магазинах.
- Проводити монтаж і експлуатацію електротехнічних приладів згідно з інструкціями виробника.
- Не користуватись електротехнічними приладами по закінченню терміну їх служби.
- Не експлуатувати електротехнічний прилад, якщо порушена його ціліність, чи пошкоджено корпус.
- Не допускати експлуатації електричних приладів при знятих або пошкоджених захисних ґратах чи кожухах.
- Не проводити ремонт електричних приладів власноруч. Це мають робити лише фахівці спеціалізованих сервісних служб.
- Не користуватися нестандартними електричними приладами.

Громадяни!
Суворо дотримуйтесь
правил електробезпеки!

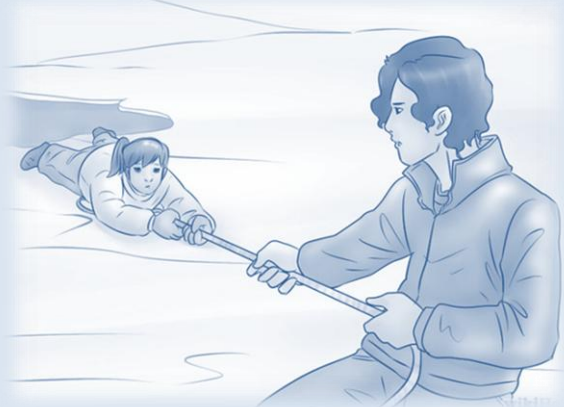
- Не допускати замикання пристроїв захисту, що встановлені на квартирних щитках та електричних приладах, а також їх заміну на інші, характеристики яких не відповідають зазначеним на маркуванні та в інструкціях із експлуатації.
- Не розміщувати обігрівальні електричні прилади біля електропроводки та штепсельних розеток.
- Не сушити одяг на електроприладах, якщо вони для цього не призначені.
- Не розміщувати електрокаміни та електротепловентилятори так, щоб між місцем виходу нагрітого повітря і будівельними конструкціями та предметами інтер'єру відстань була меншою за 0,5 м.
- Не залишати без нагляду ввімкнені електричні прилади.
- Не залишати електричні прилади підключеними до електричної мережі навіть з вимкненими вимикачами.
- Не перевантажувати електричні з'єднувачі електричними приладами, сила струму яких у сукупності перевищує допустимі значення для таких пристроїв.

ІНФОРМАЦІЯ НАСЕЛЕННЮ

БЕЗПЕКА НА ЛЬОДУ

На водоймах безпечним вважається лід:

- Для одного пішохода – лід синюватого або зеленуватого відтінку товщиною не менше 5-7 см;
- Для групи людей – товщиною не менше 15 см, а при масовому катанні на ковзанах – 25 см;
- Міцним вважається прозорий лід з синюватим або зеленуватим відтінком при товщині 12 см;
- Не дозволяється перевіряти міцність льоду ударами ніг;
- Не дозволяється виходити на лід у нічний час;
- Під час групового переходу по льоду необхідно рухатись на відстані 5-6 метрів один від одного;
- Кататися на ковзанах дозволяється тільки на спеціально обладнаних ковзанках;
- Під час підльодного лову рибалки повинні пробивати ополонки на відстані 5-6 метрів одна від одної;
- Кожен рибалка повинен мати з собою рятувальний лінь довжиною 15-20 м з петлею на одному кінці.

Громадяни!
Дотримуйтесь правил
безпеки на льоду.
Бережіть своє життя!

Якщо ви провалилися на льоду річки або озера:

- Якщо лід почав тріщати, не біжіть, а відходьте повільно, не відриваючи ступні ніг від льоду
- Широко розкиньте руки по краях льодового пролому та утримуйтеся від занурення головою.
- Намагайтеся, не обламуючи краю пролому, без різких рухів вибиратися на лід, наповзаючи грудьми і по черзі витягуючи на поверхню ноги.
- Вибравшись із льодового пролому, відкотіться, а потім повзьте у той бік, звідки ви прийшли і де міцність льоду перевірена. Будьте обережні до самого берега, а там не зупиняйтеся, поки не опинитеся в теплі.
- Якщо на ваших очах на льоду провалилась людина, негайно сповістіть їй, що йдете на допомогу. Візьміть лижі, дошку, фанеру (це збільшить площу опори) і повзьте на них, широко розкидаючи при цьому руки. До самого краю ополонки не підповзайте. Ремені, шарфи, дошка, жердина, санки або лижі допоможуть врятувати людину.

ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Накладання пов'язок на рани

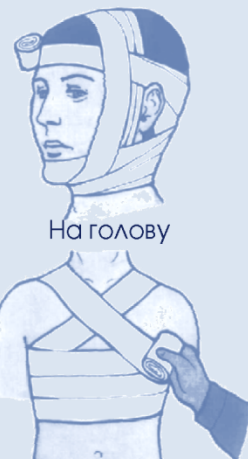
На палець

На кисть

На лікоть

На голову

На груди

На пахову ділянку

При опіках

Охолодити водою або льодом

Накласти асептичну пов'язку

Тимчасова зупинка кровотечі

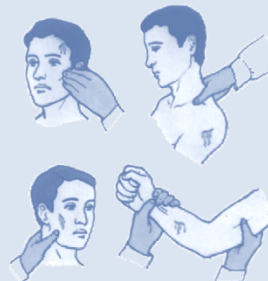
Накласти джгут

Накласти стискаючу пов'язку

Використовувати закрутку

Затиснути артерію

Зігнути кінцівку

Іммобілізація переломів

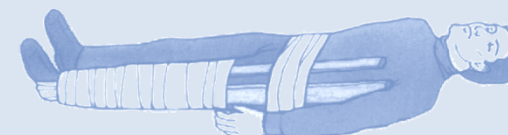
Перелом ребра

Перелом щелепи

Перелом кісток руки

Перелом кісток ноги

Штучне дихання

Через кожні двократні вдихання повітря робити 15 натискань

Робити 12 – 18 двократних вдихань повітря за хвилину

ОПОВІЩЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Отримайте інформацію про розташування сховищ та можливість евакуації в ЖЕК

З а з а л е г і д ь

На підприємстві, в установі ознайомтесь з Планом дій за сигналами оповіщення

Вдома визначте порядок дій та місця для укриття, шляхи евакуації, місця зустрічі

Почувши переривчасті гудки та сирени, що означають сигнал «УВАГА ВСІМ!»:

Я К Щ О В И В Д О М А

Увімкніть телевізор, радіо. Слухайте повідомлення

Закрийте вікна

Вимкніть світло, перекрийте газ та воду

Зберіть документи, речі, сповістіть сусідів

Залиште приміщення

Укритесь в захисній споруді

Якщо ви на роботі

виконувати заходи, передбачені Планом дій, діяти за вказівками керівництва

швидко, без паніки зайняти місце у сховищі, та виконувати вимоги керівництва

Якщо ви на вулиці

є можливість повернутись додому: повертайтеся до дому, вмикайте радіо, телевізор. Дійте за повідомленнями

не можна повернутись додому: заходьте в найближче сховище чи установу і дійте за вказівками її керівництва

Якщо ви у громадському місці або установі

діяти за вказівками адміністрації громадського місця або установи

адміністрація зобов'язана подбати про безпеку відвідувачів

ДІЇ ПРИ ПОЖЕЖІ

Якщо пожежа застала вас в квартирі:

- ви прокинулись від шуму пожежі і запаху диму, не сідайте в ліжку, а скотіться з нього прямо на підлогу;
- повзть підлогою під хмарою диму до дверей вашого приміщення, але не відчиняйте їх відразу;
- обережно доторкніться до дверей тильним боком долоні, якщо двері не гарячі, то обережно відчиніть їх та швидко вийдіть;
- якщо двері гарячі - не відчиняйте їх, дим та полум'я не дозволять вам вийти;
- щільно зачиніть двері, а всі щілини і отвори заткніть будь-якою тканиною, щоб уникнути подальшого проникнення диму, та повертайтеся поповзом у глибину приміщення і вживайте заходи для порятунку;
- присядьте, глибоко вдихніть повітря, відчиніть вікно, висуньтеся та кричіть: "Допоможіть, пожежа!";
- ви не в змозі відчинити вікно - розбийте віконне скло та зверніть увагу людей, які можуть викликати оперативно – рятувальну службу;
- якщо ви вибрались через двері, зачиніть їх і поповзом рухайтеся до виходу із приміщення;

Громадяни!
У всіх випадках,
якщо ви в змозі,
зателефонуйте «101»
і викличте оперативно –
рятувальну службу.

- обов'язково зачиніть за собою всі двері; не користуйтеся ліфтом;
- якщо загорівся ваш одяг, падайте на землю і перевертайтеся, щоб збити полум'я, ні в якому разі не біжіть - це ще більше роздмухує вогонь;
- під час гасіння пожежі використовуйте вогнегасники, пожежні гідранти, воду, пісок, землю, кошму, ковдри та інші засоби, пристосовані для гасіння вогню;
- бензин, гас, масла та розчинники, що загорілися, гасіть тільки за допомогою вогнегасників, засипайте піском або ґрунтом, а якщо осередок пожежі невеликий, накрийте його азбестовим чи брезентовим покривалом, зволоженою тканиною;
- якщо горить електричне обладнання або проводка, вимкніть рубильник, вимикач або електричні пробки, а потім починайте гасити вогонь.

Обов'язково зустріньте пожежні підрозділи, повідомте, де можуть бути люди, як туди підійти (під'їхати).

РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА

Йодна профілактика

Проведіть йодну профілактику. Йодистий калій вживати після їжі разом з чаєм, соком або водою 1 раз на день протягом 7 днів: дітям до двох років – по 0,040 г на один прийом; дітям від двох років та дорослим – по 0,125 г на один прийом. Водно-спиртовий розчин йоду приймати після їжі 3 рази на день протягом 7 днів: дітям до двох років – по 1-2 краплі 5% настоянки на 100 мл. молока (консервованого) або годувальної суміші; дітям від двох років та дорослим – по 3-5 крапель на склянку молока або води. Наносити на поверхню кінцівок рук настоянку йоду у вигляді сітки 1 раз на день протягом 7 днів.

Захист органів дихання

Для захисту органів дихання протигазом, респіратором, ватно-марлевою чи протипиловою пов'язкою, зволоженою марлевою пов'язкою, хустинкою або будь-якою частиною одягу.

Громадяни!
У разі перебування на відкритій, забрудненій радіоактивними речовинами місцевості обов'язково користуйтеся засобами захисту!

Захист шкіри

Для захисту шкіри скористайтеся спеціальним захисним одягом типу ЗЗК, плащем з каптуром, накидкою, комбінезоном, гумовим взуттям і рукавицями.

Евакуація

Уточніть місце початку евакуації. Попередьте сусідів, допоможіть дітям, інвалідам та людям похилого віку. Вони підлягають евакуації в першу чергу.

Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти, запас питної води, найпростіші засоби санітарної обробки та інші необхідні вам речі у герметичну валізу.

По можливості негайно залиште зону радіоактивного забруднення. Перед виходом з будинку вимкніть джерела електро- і газопостачання, візьміть підготовлені речі, одягніть протигаз (респіратор, ватно-марлеву пов'язку), верхній одяг (плащ, пальто, накидка), гумові чоботи.

ОТРУЙНІ РОСЛИНИ, ТВАРИНИ

Гриби

1. Збирайте гриби, про які Вам відомо, що вони їстівні. Не купуйте гриби на стихійних ринках.
2. Не збирайте гриби:
 - невідомі або якщо Ви не впевнені, що добре знаєте їх;
 - поблизу транспортних магістралей, на промислових пустирях, колишніх смітниках, в хімічно - та радіаційно-небезпечних зонах;
 - з ушкодженою ніжкою, старих, в'ялих, червивих або ослизливих.
3. Не куштуйте сирі гриби на смак.
4. Ще раз перевірте гриби вдома, особливо ті, які збирали діти. Усі сумнівні - викидайте !
5. Гриби підлягають кулінарній обробці в день збору, інакше в них утворюється отрута.
6. При обробці кип'ятіть гриби 7-10 хвилин у воді, після чого відвар злийте. Лише тоді гриби можна варити або смажити. Обов'язково відваріть або вимочіть гриби, які містять молочний сік.

Громадяни!
Отруєння дуже важко піддається лікуванню.
Бережіть життя і здоров'я власне і своїх близьких!

Комахи, змії

З усіх комах найбільшу небезпеку для людини становлять **оси і бджоли**. Жало обережно видаліть. До місця жалення прикладіть шматочок цукру, або рушник, змочений в холодній воді. Потерпілому давайте більше пити, та 20 — 25 крапель кордіаміну. Алкоголь категорично протипоказаний. Проти алергії дайте димедрол, супрастин. Укуси **кліщів** небезпечні можливістю розвитку кліщового енцефаліту. Тому, якщо кліщ учепився в шкіру, його потрібно обережно зняти, але так, щоб не розчавити й не відірвати хоботок. У будь-якому разі потерпілого слід показати лікареві.

Для того, щоб захиститися від укусів **змій**, необхідно знати, які отруйні змії трапляються в даній місцевості, та особливості їх поведінки; уміти розрізняти ознаки отруйних і неотруйних тварин (наприклад, вужа і гадюки) і уникати з ними контакту; пам'ятати, що різкі рухи тільки привертають увагу цих тварин і можуть спровокувати їх напад. У випадку укусу змії негайно доставте постраждалого до лікарні!

ОБЕРЕЖНО, РТУТЬ!

Пари ртуті та її сполуки дуже отруйні. Потрапивши до організму через органи дихання, ртуть акумулюється і залишається там на все життя. Вдихання малих концентрацій парів ртуті протягом тривалого часу призводить до хронічного отруєння.

Якщо у приміщенні розбито ртутного градусника:

- виведіть з приміщення усіх людей;
- відчиніть навстіж усі вікна у приміщенні;
- захистіть органи дихання хоча б ватною марлевою пов'язкою;
- негайно починайте збирати ртуть: збирайте спринцівкою великі кульки і відразу скидайте їх у скляну банку з розчином (2 гр. перманганату калію на 1 літр води), дрібніші кульки збирайте щіточкою на папір і теж скидайте в банку. Банку щільно закрийте кришкою;
- забороняється використання пілососів для збирання ртуті;
- вимийте забруднені місця мильно – содовим розчином (400 гр. мила, 500 гр. кальцинованої соди на 10 літрів води);
- вичистіть та промийте концентрованим мийним розчином марганцівки підошви взуття, якщо вони наступили на ртуть.

Громадяни!
Для проведення
демеркуризації необхідно
звертатись до фахівців
ГУ ДСНС України в області
за телефоном «101»

Якщо ртуті розлито більше, ніж у градуснику:

- виконайте усі застереження щодо безпеки, наведені вище;
- ізолюйте максимально забруднене приміщення, щільно зачиніть усі двері;
- швидко зберіть документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі;
- вимкніть електрику та газ, загасіть вогонь у грубках перед виходом з будинку.

Ознаки отруєння ртуттю:

- слабкість, відсутність апетиту, металевий присмак у роті, біль при ковтанні, головний біль;
- слинотеча, кровотеча ясен, тремтіння рук, нудота, блювота, діарея.

СЛУЖБИ ПОРЯТУНКУ

Від того як швидко та оперативно ви повідомите відповідні служби захисту залежить життя людей. Вчасно викликавши відповідну службу можна попередити надзвичайну ситуацію.

101 Телефонуйте при пожежі, повені інших надзвичайних ситуаціях, загрозі руйнування будинку та випадках, якщо людина провалилася, застрягла, при виявленні вибухонебезпечних предметів.

102 Телефонуйте у випадках крадіжок, нападів, бійок, домагань незнайомих людей, дорожньо-транспортних пригод, виявленні слідів кримінальних злочинів.

103 Телефонуйте у випадках, пов'язаних із захворюваннями, травмами, укусами тварин та небезпечних плазунів, комах.

104 Телефонуйте якщо відчуваєте запах газу в квартирі, будинку.

Існують інші спеціалізовані рятувальні служби, їхні телефони можна дізнатися через довідкову службу **109**.

8-800-500-21-80 – безкоштовний телефон довіри працює з 9.00 до 21.00 без перерви та вихідних. Телефонуйте у випадку психологічних проблем або стресів.

Служба безпеки України бореться із злочинами проти миру і безпеки людства; тероризму, корупції, організованої злочинності та інших протиправних дій. Телефон приймальні **(044) 226-25-64**.

Громадяни!

Телефонувати на номери служб порятунку можна з мобільного, так само набравши три цифри, або 112 — єдиний номер

Якщо ви або хтось поруч потрапили в біду, зателефонуйте:

оперативно-рятувальна служба

101

поліція

102

швидка медична допомога

103

аварійна газова служба

104

СОЦІАЛЬНІ НЕБЕЗПЕКИ

ВІЛ - СНІД

ВІЛ (Вірус Імунодефіциту людини) є причиною СНІДу, послаблює імунну систему і в організм легко проникають інфекції. Групи ризику - наркомани, повії, гомосексуалісти, хворі на уроджену гемофілію.

Шляхи передачі ВІЛ - інфекції:

- при використанні нестерильних голок, шприців (котрі були у вживанні і заражені), зараженої донорської крові та органів;
- при занятті незахищеним сексом;
- від інфікованої матері до новонародженого при виношуванні, годуванні груддю, годуванні зараженим донорським молоком.

ВІЛ не передається:

- через чхання, кашель, слину, слюзи, столові прибори, рукостискання, поцілунок, при користуванні туалетом;
- через укуси комах, через домашніх тварин.

**Громадяни!
Бережіть власне
життя і здоров'я!**

Туберкульоз

Туберкульоз - це інфекційне захворювання, що викликається мікобактерією туберкульозу. Може уражати всі органи людини.

Джерела інфекції:

- людина, хвора на відкриту форму туберкульозу.

- інфікування й через шлунково-кишковий тракт, і через ушкоджену шкіру.

Діагностика: для своєчасного виявлення необхідно 1 раз на рік проходити флюорографічне обстеження легенів. Дітям до 14 років слід щороку проводити пробу Манту, яку ще називають туберкуліновою.

Профілактика туберкульозу:

- не можна користуватися постіллю, рушником, іншими речами, які належать хворому на туберкульоз;
- білизну, одяг, носові хустинки хворого зберігати та прати окремо;
- вести здоровий спосіб життя, відмовившись від зловживання алкоголем, наркотиками, тютюном;
- необхідно своєчасно, якісно та збалансовано харчуватись.

ДІЇ ПРИ СТИХІЙНИХ ЛИХАХ

Обледеніння, ожеледиця

- Ходіть, не поспішаючи, ноги злегка розслабте в колінах, ступаючи на всю підошву. Руки повинні бути не зайняті вантажем.
- При порушенні рівноваги - швидко присядьте, це найбільш реальний шанс утримуватися на ногах.
- Не тримайте руки в кишенях - це збільшує можливість не тільки падіння, але і важчих травм, особливо переломів.
- Обходьте металеві кришки люків. Як правило, вони покриті льодом.
- Не ходіть краєм проїжджої частини дороги.
- Не перебігайте проїжджу частину дороги під час снігопаду та в ожеледицю.
- Якщо ви впали і через деякий час відчули біль у голові, нудоту, біль у суглобах, утворилися пухлини, - терміново зверніться до лікаря в травмпункт, інакше можуть виникнути ускладнення з поганими наслідками.
- Щоб уникнути небезпеки, тримайтеся далі від будинків - ближче до середини тротуару. Взимку, особливо у містах, дуже велику небезпеку становлять бурульки. Найбільш небезпечні бурульки під час танення льоду та снігу.

Громадяни!
Ваші життя і безпека
залежать від вашої
обережності!

Землетрус, зсув

- Від'єднайте всі електроприлади від електромережі, вимкніть газ та систему нагрівання.
- Швидко залиште будинок та відійдіть від нього на відрите місце, якщо ви перебуваєте на першому - другому поверсі.
- негайно залишіть кутові кімнати, якщо ви перебуваєте вище другого поверху.
- негайно перейдіть у більш небезпечне місце, якщо ви перебуваєте у приміщенні. Станьте в отворі внутрішніх дверей або у куту кімнати, подалі від вікон і важких предметів.
- Не кидайтесь до сходів або до ліфта, якщо ви знаходитесь у висотній споруді вище п'ятого поверху.
- Вибігайте з будинку швидко, але обережно. Остерігайтесь уламків, електричних дротів та інших джерел небезпеки.
- Віддаліться від високих споруд, шляхопроводів, мостів та ліній електропередач.

ДІЇ ПРИ СТИХІЙНИХ ЛИХАХ

Повінь, паводок, підтоплення

- Уважно слухайте інформацію та інструкції про порядок дій.
- Зберігайте спокій, попередьте сусідів.
- Підготуйте документи, одяг, найбільш необхідні речі, запас продуктів харчування на декілька днів, медикаменти. Документи зберігайте у водонепроникному пакеті.
- Від'єднайте всі споживачі електричного струму від електромережі, вимкніть газ.
- Перенесіть більш цінні речі та продовольство на верхні поверхи або підніміть на верхні полиці.
- Переженіть худобу на підвищену місцевість.
- До прибуття допомоги залишайтеся на верхніх поверхах, дахах, деревах чи підвищеннях.
- Потрапивши у воду, зніміть із себе важкий одяг і взуття, відшукайте поблизу предмети, якими можна скористатись до одержання допомоги.
- Не переповнюйте рятувальні засоби.

Громадяни!
Ваші життя і безпека залежать від вашого вміння діяти в складних та екстремальних ситуаціях

Буревій, ураган, сильний вітер

- Підготуйте документи, одяг та зберіть найбільш цінні речі, невеликий запас продуктів харчування, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик, приймач на батарейках.
- Підготуйтеся до відключення електромережі, закрийте газові крани, загасіть вогонь у грубах.
- Поставте на підлогу речі, які можуть впасти і спричинити травми.
- Щільно закрийте вікна, двері, горищні люки і вентиляційні отвори; віконне скло заклейте, по можливості; захистіть віконницями або щитами.
- Перейдіть у більш стійку капітальну будівлю, сховайтесь в підвалі або віддаленому від дерев і будинків погребі;
- Не користуйтеся ліфтами. Електромережу можуть раптово вимкнути.

ТЕРОРИЗМ

Якщо вас захопили терористи:

- не впадайте в паніку;
- не намагайтеся вступати в контакт з терористами;
- не реагуйте на провокаційну чи зухвалу поведінку терористів;
- не вдавайтесь до дій, що можуть привернути їхню увагу;
- продовжуйте спокійно сидіти, не задаючи питань і не дивлячись в очі терористам;
- уникайте необдуманих дій, щоб не поставити під загрозу власну безпеку і безпеку інших;
- розгляньте варіанти втечі через аварійні виходи;
- намагайтеся чимось зайняти себе;
- сховайте документи і матеріали, що можуть вас скомпрометувати;
- віддайте особисті речі, яких вимагають терористи;
- при стрілянині лягайте на підлогу або сховайтесь, але нікуди не біжіть;
- іноді трапляється нагода врятуватися, знаходячись на місцях біля виходів.

Тероризм
– це форма політичного екстремізму, найжорстокіших методів насилля, включаючи фізичне знищення людей для досягнення певної мети.

Найбільш поширеними терористичними актами є:

- напади на державні або промислові об'єкти;
- захоплення державних установ або посольств;
- мінування об'єктів інфраструктури;
- захоплення літаків або інших транспортних засобів;
- насильницькі дії проти громадян;
- викрадення, політичні вбивства.

Антитерористична операція (АТО)

Антитерористичну операцію на території Донецької та Луганської областей проводять Збройні сили України, МВС, СБУ та Держприкордонслужба проти незаконних збройних формувань так званих "Донецької народної республіки" і "Луганської народної республіки". АТО почалася в середині квітня 2014 р, коли озброєні групи проросійських активістів почали захоплювати адмінбудівлі в містах Донбасу. У підсумку вони оголосили про створення ДНР і ЛНР, а потім і "Новоросії" з метою приєднання до Росії.

ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ КУТОЧОК З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ДІЇ ПРИ АВАРІЯХ НА ТРАНСПОРТІ

Залізнична аварія

При аварії або екстреному гальмуванні необхідно – схопитися за поручні й упертися ногами у стіну або сидіння.

Відразу після аварії необхідно залишити вагон використовуючи аварійні виходи – вікна третього і шостого купе.

Вибратися можна і розбивши вікно свого купе. Речей, окрім документів, грошей і одягу не брати. Матеріал, яким облицьовані вагони, малминіт важкозаймистий. Але при температурі 200°C він виділяє дуже токсичний газ. Опинившись зовні, негайно включайтеся в рятувальні роботи. Не забувайте про власну безпеку - по іншій колії може йти зустрічний потяг.

Основні заходи безпеки:

- не відчиняйте під час руху потягу зовнішні двері, не стійте на підніжках;
- не висувайтеся з вікон;
- не зривайте без крайньої потреби стоп – кран;
- паліть тільки у відведених для цього місцях;
- не возіть із собою легкозаймисті і вибухо – небезпечні речовини.

Громадяни!
Дотримуйтесь правил
дорожнього руху!
Бережіть життя і здоров'я
своє і своїх рідних
та близьких!

Автомобільна аварія

Основні причини дорожньо-транспортних аварій:

- Порушення правил дорожнього руху
- Керування автомобілем у нетверезому стані
- Перевищення швидкості
- Несправність автомобіля
- Недостатня підготовка водія

Дії у випадку аварії:

- Зупинитися, увімкнути аварійну світлову сигналізацію або виставити знак аварійної зупинки;
- Витягти потерпілого з машини. Терміново надати першу медичну допомогу (протягом перших 20 хв. Через 30 хв. може бути запізно)
- Викликати „швидку допомогу” або відправити потерпілого на попутній машині у лікарню, записати номер машини і прізвище водія, адреси і прізвища свідків. Викликати працівників поліції

ХІМІЧНА НЕБЕЗПЕКА

Дії у випадку загрози виникнення хімічної небезпеки

- при оголошенні хімічної небезпеки не панікуйте, слухайте повідомлення; дізнайтеся у місцевих органів влади про час та місце збору мешканців для евакуації;
- попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку;
- з метою зменшення проникнення отруйних речовин у будинок (квартиру) щільно закрийте вікна та двері, заклейте щілини, вентиляційні отвори тощо;
- зробіть запас питної води у герметичні ємності;
- підготуйтеся до можливої евакуації: упакуйте у герметичні пакети та складіть у валізу документи, цінності та гроші, предмети першої необхідності, ліки, мінімум білизни та одягу, запас консервованих продуктів на 2-3 доби, питну воду, засоби особистої гігієни;
- перед виходом з будинку вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання, візьміть підготовлені речі, одягніть засоби захисту.

Громадяни!
Дотримуйтеся правил безпеки при користуванні хімічними речовинами – вони несуть загрозу життю та здоров'ю людини.

Перша допомога ураженим хімічно небезпечними речовинами

- в **ПЕРШУ ЧЕРГУ** захистить органи дихання від подальшої дії отруйних речовин: надягніть на потерпілого протигаз або ватно-марлеву пов'язку, попередньо змочивши її водою або 2% розчином питної соди у випадку розповсюдження хлору, або 5% розчином лимонної кислоти у разі розповсюдження аміаку;
- винесіть потерпілого із зони зараження та забезпечте йому спокій і тепло.

При отруєнні хлором:

Шкіру, рот, ніс промийте 2% розчином питної соди або водою. При зупиненні дихання зробіть штучне дихання.

При отруєнні аміаком:

Шкіру, рот, ніс промийте водою; в очі закапати по 2-3 краплі 30% альбуциду, в ніс – оливкову олію. При необхідності відправте потерпілого до медичного закладу

